

Oslo Elveforum ønsker å inspirere flest mulig barn og unge til å bruke elver og bekker og områdene omkring som kilder til kunnskap om miljø og økologi. Her langs Ljanselva.

Naturen har laget sin egen bro over Alna i Svartdalen. Alnaelvas Venner arrangerer turer som er åpne for alle langs Alna og sidebekkene. Det største arrangementet er den årlige lysvandringen.

SaFoVa på befaring langs Hoffselven, her ved Øvre Smestaddam.

Oslo vil være en bærekraftig by og en blågrønn hovedstad. Oslo Elveforum samarbeider nært med Oslo kommune, bl.a. gjennom Samarbeidsforum for vassdrag - SaFoVa.

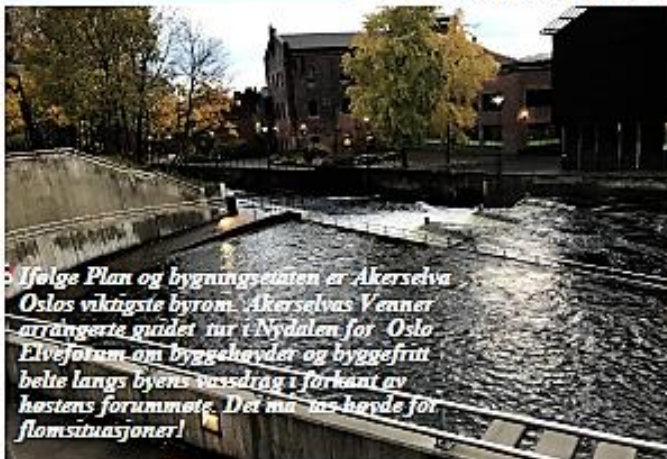

Kommunedelplanen for Lysaker-vassdraget ble vedtatt av Oslo Bystyre i juni 2017.

Lysakervassdragets Venner har stått på: Mange års arbeid inkludert befaringer og guiding med politiske grupperinger, har båret frukt!

Fra fugletittetur langs Ljanselva i mai ved Hauketo!

Ifølge Plan og bygningssetaten er Akerelva Oslos viktigste byrom. Akerelvas Venner arrangerte guidet tur i Nydalen for Oslo Elveforum om byggekvalitet og byggefrukt belte langs byens vassdrag i forkant av høstens forummøte. Det må tas høyde for flomsituasjoner!

Jubel for åpning av Gaustadbekken med turveifølge fra Forskningsparken mot Blindern T-banestasjon.

ÅRSBERETNING

FOR OSLO ELVEFORUM 2017

INNLEDNING

Oslo er kåret av EU til Europas miljøhovedstad i 2019. Dette er en anerkjennelse av Oslos blågrønne satsing. I begrunnelsen berømmes Oslo blant annet for sitt systematiske arbeid med å gjenåpne vassdrag.

Miljøprisen bør anspre Oslo kommune til å sette fortgang i planene om å gjenåpne lukkede bekke- og elvestrekninger, parallelt med at det satses på bygging av gode turveier og parkområder. Samtidig må det påpekes at tida er overmoden for at kommunen tar i bruk nye teknologiske løsninger for å tilby gode turkart til byens befolkning.

Gjenåpning har stått på Oslo Elveforums agenda helt fra starten i år 2000. I begynnelsen gikk arbeidet trått. Men det kommunale styringsdokumentet «Prinsipper for gjenåpning av elver og bekker i Oslo», som kom på plass i 2015, representerte et stort gjennombrudd.

I et klima- og miljøperspektiv er gjenåpning av elver og bekker og bevaring og etablering av kantsoner svært viktig, blant annet fordi elver og bekker kan ta unna enormt mye overvann ved styrtregn. Brede kantsoner og grønne parkbelter i stedet for harde flater langs elver og bekker gjør at overvannet infiltreres i grunnen og fordrøyes. Dermed reduseres de mest akutte og mest skadelige flomtoppene. I framtida vil vi få våtere klima og mer styrtregn. Desto viktigere er det å bevare og styrke Oslos blågrønne årenett.

I forvaltningen av våre elver og bekker må vi minst tenke i et 100-årsperspektiv. Oslos blågrønne nettverk skal være rekreasjonsområder for en raskt voksende befolkning – ikke bare i vår tid, men i mange framtidige generasjoner. Samtidig må vi i all planlegging ta høyde for klimaendringer og behovet for å ta unna enorme mengder med regnvann. Paradoksalt nok er presset på Oslos elver og bekker fortsatt stort. Entreprenører ønsker å bygge boliger tettest mulig på elver og bekker, og får i mange tilfeller planene godkjent. Slik kan vi ikke fortsette, hvis Oslo skal leve opp til hederen som miljøhovedstad.

Vernet av elver og bekker i dagens kommuneplan må styrkes. § 13.3 i Kommuneplan 2015 bestemmer at «Innenfor en sone på minimum 20 meter fra vannkant for hovedløp og minimum 12 meter fra vannkant for sideløp bør det ikke oppføres ny bebyggelse, nye anlegg eller gjøres vesentlige terrenginngrep». «Bør» har åpnet for mange unntak fra 20- og 12-metersregelen.

Kommuneplanens juridiske del bør snarest mulig endres slik at «bør-regelen» erstattes av en «skal-regel». Bare slik kan vi sikre at Oslos bekker og elver forvaltes i et 100-årsperspektiv – til glede for framtidige generasjoner.

Per Østvold

Innhold

Innledning.....	2
Oslo Elveforums arbeid.....	4
Styret	5
Virksomheten i 2017	6
Minneord om Sigurd Tønsberg (1923 - 2017)	8
SaFoVa (Samarbeidsforum for vassdrag)	9
Uttalelser og høringer	10
Gjenåpning av elver og bekker.....	11
Blå liste.....	14
Byggefritt belte langs vassdrag	14
Blågrønn hovedstad med barn og unge	14
Levende Vassdrag	15
Årsmeldinger fra elvegruppene	17
Akerselva.....	17
Alna	18
Ellingsrudelva.....	18
Frognerelven.....	19
Gjersjøelva natur- og kulturpark	21
Hoffselven	21
Hovinbekken	23
Ljanselva	24
Lysakervassdraget	25
Mærradalsbekken	26
Østensjøvannet og Østensjøområdet miljøpark.....	27
Vedtekter for Oslo Elveforum.....	29
Oslo Elveforums prioriterte liste og Strategiplakat	31

Forkortelser:

BYM	Bymiljøetaten
BYU	Byrådsavdeling for byutvikling
EBY	Eiendoms- og byfornyelsesetaten
MOS	Byrådsavdeling for miljø og samferdsel
OOF	Oslo og Omland Friluftsråd
PBE	Plan- og bygningsetaten
SaFoVa	Samarbeidsforum for vassdrag
VAV	Vann- og avløpsetaten

OSLO ELVEFORUMS ARBEID

Formål og visjon

Oslo Elveforum er et kompetanse- og kontaktforum for frivillige arbeidsgrupper for Oslos elver og bekker. Vår oppgave er å bidra til vern, rehabilitering og gjenåpning av byens vassdrag i byggesonen. Vi arbeider for at byens vassdrag skal være friske og rene, åpne og tilgjengelige for befolkningen. Oslo Elveforums visjon er levende vassdrag fra Marka til Fjorden.

Målsetting

Oslo Elveforum ser det som sin første hovedoppgave å støtte arbeidet til Oslo kommune, nabokommunene Bærum, Lørenskog og Oppegård, og andre offentlige og private institusjoner med å gjenskape byens blågrønne årenett fra Marka til Fjorden.

Den andre hovedoppgaven retter seg direkte mot byens befolkning, særlig barn og unge, gjennom prosjektet Blågrønn hovedstadsaksjon, ved å vise til betydningen av Oslos blågrønne verdier for trivsel og glede i nærmiljøet. Derigjennom vil vi inspirere barn og voksne til å engasjere seg i et «lokalt eierskap» gjennom en ordning med elveadopsjon for skoler, boligsameier, bedrifter og andre.

Organisasjon

Oslo Elveforum ble stiftet i 2000 og utgjør et arbeidsfellesskap for elvegruppene for å verne om, gjenskape og videreutvikle Oslos blågrønne struktur. Oslo Elveforums styre er det koordinerende organ for arbeidsfellesskapet og representerer det utad mot byens fagetater, politiske organer m.m.

Medlemsorganisasjoner. For noen av vassdragene ivaretas arbeidet av foreninger med personlig medlemskap: Lysakervassdragets Venner, Miljøforeningen Akerselvas Venner, Alnaelvas Venner, Østensjøvannets Venner og Hoffselvens Venner.

Arbeidsgrupper. Mærradalsbekken, Frognerelva, Hovinbekken, Ljanselva og grensevassdragene Gjersjøelva mot Oppegård og Ellingsrudelva mot Lørenskog har arbeidsgrupper med aktive vassdragsvenner og elvevoktere.

Uansett organisering driver elvevennene sitt arbeid i kontakt med velforeninger, historielag, natur- og miljøforeninger og annet lokalt publikum.

Elvegruppenes egne årsmeldinger følger lengre bak i dette heftet.

Elveforumkonseptet videreføres

Samarbeidsmodellen mellom frivillige organisasjoner og lokale vassdragsmyndigheter har vist seg levedyktig. Elveforumkonseptet som er utviklet og etablert i Oslo, blir nå brukt i andre kommuner. I 2016 så tre nye elvefora dagens lys: Asker Elveforum ble stiftet i januar 2016, i september fulgte Lørenskog Elveforum og i november ble Bergen Elveforum stiftet. Bærum Elveforum ble reetablert i 2014. Vi har kontakt med alle.

Folk fra Oslo Elveforum sitter i styrene i både Bærum Elveforum og Lørenskog Elveforum. For Lørenskog Elveforum er samarbeid med Oslo Elveforum om Ellingsrudelva svært viktig.

Interkommunalt samarbeid

Kravet om en helhetlig behandling av hvert vassdrag, jf. bl.a. EUs vanndirektiv, gjør det nødvendig med utstrakt interkommunalt samarbeid. Vannplanarbeidet for Lysakervassdraget som nå samler kommunene Bærum og Oslo, krevde ny gjennomtenking av reguleringsbehov.

Etter tolv års planarbeid er KDP Lysakervassdraget fortsatt ikke helt på plass. Oslos del av kommunedelplanen ble behandlet i bystyret i juni 2017 og ble stadfestet omgående av Fylkesmannen. Bystyret la til en merknad om å bestrebe et forvaltningssamarbeid med Bærum og med interesseorganisasjoner. Bærums del av kommunedelplanen ble behandlet i kommunestyret i juni 2014, men ble ikke godkjent av Fylkesmannen. Miljøverndepartementet har nå saken til avgjørelse etter en befaring i november 2017.

Tilsvarende problematikk vil også berøre grensevassdraget Ellingsrudelva mot Lørenskog og muligens også Gjersjøelva mot Oppegård.

STYRET

Styrets medlemmer

Per Østvold, leder – Akerselva

Julie Løddesøl, nestleder – Hoffselven

Ellen Jacobsen, kasserer – Mærradalsbekken

Vidar Berget – Alna

Leif-Dan Birkemoe – Østensjøvannet

Trine Johnsen – Ljanselva

John Tibballs – Lysakerelva

Bo Wingård – Lysakerelva og Bærum Elveforum

Varamedlemmer

1. Sidsel Andersen – Hovinbekken

2. Øyvind Fjeld – Frognerelven
3. Frithjof Funder – Ellingsrudelva
4. Hans Fredrik Horn – Hoffselven
5. Harald Lundstedt – Gjersjøelva

Rådgivergruppe med møterett

Karsten Sølve Nilsen – Hovinbekken
Are Eriksen – særlig Akerselva, Hovinbekken og Alna
Ida Fossum Tønnessen – Mærradalsbekken
Unni Eriksen
Leif Bertnes
Ulf Fredriksen

Kontakter

Fiskeinteressene: Hjalmar Eide, Knut Vadholm.
Velkontaktene: Eivind Bødtker

Valgkomité: Leif-Dan Birkemoe, leder, Ida Fossum Tønnessen og Ingrid Nissen

Sekretær: Rune Bille Rørvik, Ljansbakken 1, 1169 Oslo.

Revisor: BDO AS, Vika Atrium, Munkedamsveien 45, Pb 1704 Vika, 0121 Oslo

VIRKSOMHETEN I 2017

Årsmøtet

Årsmøte ble avholdt 16. mars 2017 på Årvoll gard. Det var 19 representanter for elvegruppene til stede, samt inviterte gjester. Hovinbekk-gruppa var vertskap. Årsmøtet behandlet beretning, regnskap, budsjett og foretok valg.

Styret

Styret har i 2017 avholdt 5 styremøter.

Forummøte

Det ble avholdt forummøte 26. oktober 2017 med vel 20 deltakere. Før møtet var det befarings i Nydalen. Byrådssekretær Rasmus Reinvang (MDG) og leder i MAV, Are Eriksen, innledet til debatt.

SaFoVa

Oslo Elveforum har deltatt på møter i SaFoVa. Se eget avsnitt nedenfor.

Elvegruppenes arbeid

Det meste av aktivitetene i Oslo Elveforum skjer i tilsluttede elve- og bekkegrupper. Det vises til deres egne beretninger.

Ny nettside

Arbeidet med en ny og mer brukervennlig nettside ble startet høsten 2017. Ved årsskiftet 2017-2018 gjenstod fortsatt noe arbeid. Samtlige elvegrupper har fått tilbud om å delta på kurs i bruk av ny nettside (WordPress).

Sosiale medier

De fleste elve- og bekkegrupper er representert på Facebook. Oslo Elveforum har egen gruppe på Facebook og har egen Twitter-profil.

Informasjonsarbeid

I 2017 ble det kjøpt inn to beachflagg med navn og logo og en rollup til bruk ved arrangementer. Det er et behov for å revidere elvegruppenes informasjonsmateriell.

Informasjonstavler

Oslo Elveforums skiltprosjektet fortsatte i 2017 under ledelse av Leif Bertnes og Sverre Samuelsen.

Oslo Elveforum fikk i 2015 tilbud fra Bymiljøetaten/Gjensidigestiftelsen om 100 % finansiering av informasjonstavler ved Oslos elver. Søknad om midler til 14 tavler ble sendt i februar 2016, og vi fikk aksept på 5.

Etter prioriterte ønsker fra elvegruppene ble det bestemt å montere 3 i Alna, 1 i Hovinbekken og 1 i Hoffselven. Godkjent stedsplassing ble først mottatt i oktober, og montering kunne ikke skje før på forsommeren 2017.

Ny mulighet for finansiering kom i 2017, og vi fikk aksept for 7 tavler: 2 i Alna, 1 i Hovinbekken, 1 i Hoffselven, 1 i Mærradalsbekken, 1 i Ljanselva og 1 i Ellingsrudelva.

Stedsgodkjenningene fra Bymiljøetaten kom først i oktober, og monteringen kommer først til å skje våren/forsommeren 2018. De 7 tavlene er allerede innkjøpt.

Friluftslivets uke

Under Friluftslivets uke arrangerte medlemsgruppene i alt 10 vandringer/aktiviteter:

- Elvevandring i Frognerelvdalen 2/9
- Aktivitetsdag på Isdammen, Bjerke 3/9
- Elvevandring langs Akerselva 4/9
- Elvevandring langs Hoffselven 5/9
- Elvevandring langs Ljanselva 6/9
- «Lysakerbyen i perspektiv» 7/9
- Rundtur langs Alna, Svartdalsbekken, Østensjøvann og Østensjøbekken 8/9
- Elvevandring langs Lysakerelva 9/9

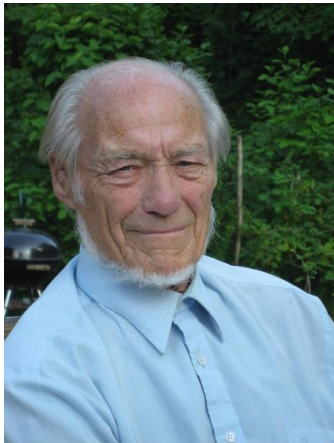
- Elvevandring langs Alnaelva 10/9
- Østensjødagen 10/9.

Oslo Elveforums økonomi

Oslo Elveforum hadde i 2017 inntekter på 437 000. Av dette utgjorde den årlige bevilgningen fra Oslo kommune 190 000, mens prosjektmidler (skiltprosjektet) beløp seg til 137 000.

Foreningen fikk en gave på nærmere 70 000 fra Sigurd Tønsbergs venner ved hans dødsfall. Dette gjorde det mulig å realisere en ny nettside og arrangere nettsidekurs for elvegruppene.

Oslo Elveforums overskudd i 2017 var på vel 89 000 kroner. Dette inkluderer prosjektmidler. Foreningen hadde ved utløpet av 2017 en egenkapital på vel 600 000.

MINNEORD OM SIGURD TØNSBERG (1923 - 2017)

Ved Sigurd Tønsberg bortgang 22. mai 2017 mistet Oslo Elveforum en av sine pionerer. I 2000 var Sigurd en av Oslo Elveforums stiftere, og var deretter foreningens sekretær inntil han i 2008 ble rådgiver for styret. Hans miljøengasjement og store interesse for Oslos elver og bekker gjorde ham til en skattet vismann og veiviser.

Sigurd og Oslo Elveforum fikk Oslo kommunes miljøpris i 2007 for arbeidet gjennom mange år for å ta vare på de grønne verdiene i Oslo, spesielt for sikring og gjenåpning av elver og bekker i byggesonen. Juryens begrunnelse var blant annet slik: «Sigurd Tønsberg har gjennom årene gjort en stor frivillig innsats for Oslo Elveforum og for å sikre og gjenopprette Oslo bys vassdrag og grønne bekke- og elvemiljøer, samt å gjøre deres verdier kjent for befolkningen. Mange av Oslo Elveforums utredninger og hørings svar bærer preg av Sigurds sakkyndige hånd. Han har vært utrettelig i arbeidet med å utarbeide og spre informasjon om bærekraftig blå-grønn bypolitikk.»

Sigurd tok blant annet initiativ til å få kartlagt historiske elver og bekker i Oslo som var lagt i rør, med tanke på å få dem åpnet. «Ikke mere rør» var et slagord fra ham. Hans initiativ bar frukter. I 2013 tok Oslo kommune initiativ til å få laget styringsdokumentet «Prinsipper for gjenåpning av elver og bekker i Oslo», et dokument som er i aktiv bruk.

Gjenåpning av Gaustadbekken er et annet eksempel på Sigurds mange initiativer. I ti år jobbet han aktivt for dette, og nå er nedre del mot Blindern stasjon åpnet, samtidig som øvre del er vedtatt åpnet. Han laget også ordspillet «AHA til Bjørvika» – A for Akerselva, H for Hovinbekken og A for Alna – for å sette søkelys på behovet og muligheten for å gjenåpne de nedre delene av disse flotte elvene og bekkene i Bjørvika-området. Fortsatt er det langt fram.

Men også dette arbeidet har gitt resultater. Når Follobanen står ferdig om noen år, skal Alnaelvas nedre del gjenåpnes ned til vannspeilet i Middelalderparken.

Sigurd var meget aktiv i opprettelse av elvegrupper. Hoffselvens Venner og Frognerelevens Venner er to eksempler på elvegrupper han var blant initiativtakerne til. Han var dessuten meget aktiv i redaksjonen for to bøker utgitt av Oslo Elveforum, «Elvelangs» og «Blågrønn hovedstad – jubel og gråt for Oslos elver og bekker».

Sigurd var utrolig kunnskapsrik, og delte gjerne med oss andre. For oss var han både vismann og veiviser – mild i form, men sterk i sak.

I 2015 ble han æret av Oslo Elveforum og Marienlyst Vel med en benk med inskripsjon – med utsikt over den byen han elsket.

Vi takker Sigurd Tønsberg for enestående innsats, og lyser fred over hans gode minne.

SAFOVA (SAMARBEIDSFORUM FOR VASSDRAG)

SaFoVa ble opprettet i 2001 etter initiativ fra daværende byråd for miljø og samferdsel, Hilde Barstad. I OEs årsmelding for 2001 ble opprettelsen av SaFoVa kommentert slik:

«Mangt har vært til glede i året som gikk, ikke minst å oppleve at Samarbeidsforum for vassdrag i Oslo ble startet på initiativ fra byråd for miljø og samferdsel Hilde Barstad. Det skal være en tverrfaglig møteplass for informasjon og diskusjon om forvaltningen av elver, bekker, vann og dammer i byggesonen i Oslo. Her møter Oslo Elveforum representanter for kommunale etater og statlige forvaltningsorganer – under ledelse av byrådsavdelingen for miljø og samferdsel.»

Mandatet for SaFoVa ble vedtatt i 2002. Av mandatet framgår bl.a. følgende:

Oppgavene

Status for vassdragene

Forumet skal bidra til en generell økt kunnskap om vassdragene.

Forumet skal bidra til at utviklingen av byens vassdrag skjer på grunnlag av nødvendig fagkunnskap.

- **Informasjon på tvers av etater og fagmiljøene.**

Deltakerne skal informere forumet om saker av betydning for utvikling av vassdragene.

Det gjelder spesielt i dispensasjonssaker i 20 m-sonen til vassdragene.

- **Rådgiver**

Forumet kan gi råd til og ta initiativ overfor byrådet og berørte etater.

- **Kommunikasjon med byens innbyggere.**

Forumet skal vurdere og eventuelt komme med forslag til kommunens informasjon om bruk og utvikling av vassdragene. Videre kan forumet bidra til å formidle synspunkter fra byens innbyggere og organisasjoner til byrådet og kommunale etater.

- **Konflikter og utfordringer**

Forumet skal diskutere konflikter og utfordringer knyttet til utvikling av og avrenning til vassdragene.

- Planer og tiltak for utvikling av vassdragene – elve- og bekkeåpninger
Forumet skal vurdere og eventuelt foreslå tiltak for utvikling av vassdragene og prioritering mellom disse, herunder gjenåpning av elve- og bekkelukninger.

Arbeidsform

Vassdragsforumet møtes etter behov. Møtene ledes av MOS. VAV fungerer som sekretariat. Forumet skal arbeide for et samlet syn hos medlemmene. Der dette ikke lykkes skal forumet i sin kommunikasjon med andre gi uttrykk for alle medlemmers syn i saken.

Oslo Elveforum anser SaFoVa for å være et svært viktig forum for etatene, OOF og oss. Samarbeidet om å utvikle byens blågrønne miljø, har betydd mye for Oslo kommune

SaFoVa-arbeidet i 2017

SaFoVa har møttes fire ganger i 2017. Møtested har sirkulert mellom etatene. En lang rekke saker har vært tatt opp i forumet.

Oslo Elveforum ønsker å gjøre SaFoVa til et enda viktigere forum enn det har vært de siste årene, og har lenge sette et behov for å revidere arbeidsform, eventuelt også mandat. Dette kan forhåpentligvis gjennomføres i 2018.

UTTALELSER OG HØRINGER

En prioritert oppgave for Oslo Elveforum er å uttale seg om alle plansaker som kan berøre elver og bekker – både åpne og lukkede. Foreningen har – alene eller i samarbeid med en av elvegruppene – uttalt seg om vel 30 større og mindre plansaker i 2017. I tillegg har elvegrupper uttalt seg om enkelte andre plansaker. Dette er et svært ressurskrevende og viktig arbeid.

- 11.1.2017 Brev til Byrådsavdeling for byutvikling om Sannergata 1–3.
- 30.1.2017 Merknader til forslag til detaljregulering av Storgata
- 12.2.2017 Merknader til planforslag for Bispegata og Oslo torg
- 20.2.2017 Brev til Byrådsavdeling for byutvikling om sjøvannsinnslaget i Bispekilen
- 23.2.2017 Innspill til oppstart av planarbeid og forslag til planprogram for Lilletorget 1 mfl
- 10.4.2017 Innspill til byutviklingskomiteens befarings og behandling av planforslag for Sannergata 1–3
- 11.4.2017 Brev til byutviklingskomiteen om VPOR Frysja
- 15.5.2017 Brev til Byrådsavdeling for byutvikling om Bispekilen
- 16.5.2017 Merknader til utkast til handlingsprogram for økt byliv i Oslo sentrum
- 29.5.2017 Merknader til detaljregulering for Hans Nielsen Hauges gate 50
- 5.6.2017 Merknader til detaljregulering for Sannergata 1–3
- 5.6.2017 Innspill til oppstart av detaljregulering og merknader til forslag til planprogram for Schweigaards gate 35-51 mfl.
- 6.6.2017 Merknader til forslag til detaljregulering for Thorvald Meyers gate
- 13.6.2017 Merknader til forslag til detaljregulering av Gullhaug Torg 2 A

- 22.6.2017 Brev til Byrådsavdeling for byutvikling om planforslaget for Sonja Henies plass 3 mfl. (Oslo Plaza)
- 29.6.2017 Merknader til forslag til ny kommuneplan – samfunnsdel med byutviklingsstrategi
- 11.8.2017 Innspill til oppstart av detaljregulering og merknader til forslag til planprogram for Nydalsveien 32 B – Redskapsfabrikken
- 19.9.2017 Merknader til fastsetting av planprogram for Schweigaards gate 35–51 mfl.
- 28.9.2017 Innspill til oppstart av arbeid med detaljreguleringsplaner for Lohavn
- 2.10.2017 Innspill til oppstart av planarbeid - Lilleakerveien 4 F
- 4.10.2017 Merknader ved kunngjøring av oppstart av detaljreguleringsplan med konsekvensutredning for Radiumhospitalet
- 10.10.2017 Innspill til oppstart av planarbeid - Lysaker Kollektivknutepunkt
- 13.10.2017 Merknader ved bestilling av oppstartsmøte for detaljregulering av Brenneriveien 9
- 18.10. 2017 Brev til Byrådsavdeling for byutvikling om bystyrets reguleringsplan for Bispekilen
- 26.10.2017 Innspill og merknader til planprogram for ny t-banetunnel
- 24.11.2017 Merknader til forslag til detaljregulering for Brenneriveien 11.
- 25.11. 2017 Uttalelse om Radiumhospitalet – kunngjøring av utvidet plangrense.
- 27.11.2017 Innspill til oppstart av detaljregulering med KU for Frysja skole
- 13.12.2017 Merknader til nabovarsel for Schweigaards gate 4–14 og Tøyenbekken 21 – temporær bygning, skilt/reklame, endring av fasade for Oslo bussterminal
- 21.12.2017 Uttalelse om byggesak i Nils Collett Vogts vei 8 D.
- 27.12.2017 Merknader til – og krav om offentlig ettersyn av – planforslag for Sandakerveien 52
- 31.12.2017 Brev til byrådsavdeling for byutvikling om Sonja Henies plass 3 mfl.

GJENÅPNING AV ELVER OG BEKKER

Det kommunale styringsdokumentet «Prinsipper for gjenåpning av elver og bekker i Oslo» som ble lagt fram i september 2015, er et svært godt instrument i arbeidet for å realisere den politisk målsettingen om å gjenåpne flest mulig av Oslos lukkede bekke- og elvestrekninger.

Styringsdokumentet skal revideres årlig. Ved revisjonen i 2017 fremmet Oslo Elveforum en rekke forslag til forbedringer av dokumentet. Vi foreslo at:

- gjenåpning av de nedre delene av hovedløp og sideløp skal gi ekstra poenguttelling ved prioritering av gjenåpningsprosjekter
- det tydeliggjøres hvordan gjenåpningsprosjektene er valgt ut blant det store antallet mulige prosjekter
- nedre del av Alna og Hovinbekken legges inn på lista over prioriterte vassdrag for gjenåpning
- det legges ekstra trykk på å sikre gjenåpning når en gjenåpningsmulighet kan gå tapt dersom et prosjekt skyves ut i tid

- det lages ei venteliste med gjenåpningsprosjekter som scorer høyt på kriteriene for gjenåpning
- åpning av Torshovbekken/Disenbekken settes på agendaen
- også små og kostnadseffektive gjenåpningsprosjekter gjennomføres
- styringsdokumentet eksplisitt drøfter hvordan en skal unngå at store og viktige gjenåpningsprosjekter skyves ut i tid av økonomiske årsaker.

Flere av elvegruppene sendte inn separate kommentarbrev til styringsdokumentet. Østensjøvannets Venner bemerker at det er overraskende og uheldig at Østensjøvassdraget i det alt vesentlige bare behandles som et mindre sidebekkssystem til Alna når det gjelder prioritering, og viste til at Østensjøvannet er et naturreservat, sliter med vannkvalitet og har et betydelig åpningspotensial i tilførselsbekkene.

Gjenåpning av Alna fra Kværnerbyen til vannspeilet

Oslo Elveforum påpekte i 2017 at gjenåpning av Alna fra Kværnerbyen til vannspeilet i Middelalderparken ikke står på lista over gjenåpningsprosjekter i styringsdokumentet «Prinsipper for gjenåpning av elver og bekker i Oslo» fra 2015. I 2013 vedtok bystyret KDP Alna miljøpark, hvor det forutsettes at hele elva og viktige sidevassdrag skal gjenåpnes og miljøoppgraderes innen 2020.

Allerede i januar 2015 presenterte Oslo Elveforum vårt forslag for gjenåpningstrasé for Alna fra Kværnerbyen til Middelaldervannspeilet for VAV. Den nedre delen av elvetraséen ble også presentert i artikkelen «Byen mellom elvene i Middelalder-Oslo nr. 1/2015».

På landskapsplanen for Middelalderparken som PBE godkjente i september 2016, er Alna vist gjenåpnet på strekningen fra Geitabru til vannspeilet, med tilnærmet samme trasé som foreslått av Oslo Elveforum.

I det pågående planarbeidet for Enebakkveien 69 ønsker utbygger å legge alternativet med full åpning av Kværnerfossen til grunn for detaljreguleringssaken.

Gjenåpning av Hovinbekken fram til strandlinjen år 1300

Byen under Eikaberg var en by omgitt av vann, avgrenset av Bjørvika mot vest, Alna mot sørøst og Hovinbekken mot nord. Etter Oslo Elveforums vurdering er det svært viktig at ikke bare Alna, men også Hovinbekken gjenåpnes ut til strandlinjen i år 1300 for å gjenskape Oslo middelalderby på en best mulig måte. For Hovinbekkens del vil det si ut til Schweigaards gate 33 B.

I artikkelen «Byen mellom elvene» i Middelalder-Oslo nr. 1/2015 redegjøres det for hvordan Hovinbekken kan gjenåpnes i sin historiske trasé fra Klosterenga til strandlinjen år 1300. Oslo Elveforum har i møte med MOS bedt om at en slik gjenåpning sikres gjennom utbyggingsavtaler for eiendommene langs Schweigaards gate eller ved utviklingen av Oslo S-området.

I brev av 5. juni 2017 kom Oslo Elveforum med innspill til oppstart av detaljregulering og forslag til planprogram for Schweigaards gate 35–51 mfl. Sentrale punkter i brevet er bl.a. at:

- Hovinbekken bør gjenåpnes i sin historiske trasé fram til strandlinjen år 1300 hvor det etableres et middelaldervannspeil
- Det bør etableres gang- og sykkelforbindelse fra Klosterenga til Akerselva via planområdet

- En bør prioritere et bredt landskapsrom og et stort vannspeil fremfor høy tomteutnyttelse
- Planprogrammet bør konsekvensutrede løsninger med vannspeil og redusert bruksareal.

Innspillet ble fulgt opp i et brev til PBE i september 2017 og i et brev til BYU ved årsskiftet 2017/2018.

Gjenåpning av Torshovbekken

Den av *sidebekkene* til byens ti hovedløp som det – sett i sammenheng med kommunens gjenåpningsprogram – er aller viktigst å gjenåpne, er Torshovbekken og dens øvre del Disenbekken. På den fire kilometer lange strekningen fra Tonsen kirke til bekken renner ut i Akerselva ved Nybrua burde det være enkelt å gjenåpne 80–90 % av bekkestrekningen. Det aller meste av bekken kan gjenåpnes gjennom friområder og store parkområder som Muselunden, Torshovdalen og Sofienbergparken.

De manglende bitene i turveisystemet langs dagens lukkede bekk er lett å få på plass, slik at turveien blir sammenhengende fra friområdet nordvest for Tonsen kirke til Sofienberggata på sørsiden av Sofienbergparken. Gjenåpning av Torshovbekken må settes på den politiske dagsorden.

Gjenåpning av Akerselva fra Vaterlandsparken til sporområdet

Oslo Elveforum har ved flere anledninger tatt til orde for gjenåpning av Akerselva i forbindelse med ombyggingen av Oslo S-området og store prosjekter som ny bussterminal og KLPs planlagte høyhus i Biskop Gunnerus' gate 14 B.

Allerede i april 2014 kom Oslo Elveforum og Miljøforeningen Akerselvas Venner med innspill til oppstart av planarbeid og merknader til forslag til planprogram for Biskop Gunnerus' gate 14B, ny bussterminal og ny jernbanestasjon. Foreningene påpekte at hvis ny bussterminal legges på lokk over sporområdet, må det forutsettes at atkomst til bussterminalen ikke skjer fra Nylandsbrua, ettersom dette gjør det umulig å rive Nylandsbrua på strekningen fra Schweigaards gate til Dronning Eufemias gate. Dette vil i sin tur blokkere mulighetene for å gjenåpne Akerselvas tvillingkulvert både nord for og sør for jernbanens sporområde.

Oslo Elveforum har gjentatt dette kravet ved flere anledninger, blant annet i et debattinnlegg i Aftenposten ved årsskiftet 2017-2018. Nøkkelen til en god byutvikling på Grønland, med en fullverdig gjenåpning av Akerselva fra Vaterlandsparken til Schweigaards gate, er at hele eller deler av Galleri Oslo rives og at Nylandsbrua rives også på strekningen fra Schweigaards gate til Hausmanns gate.

Andre gjenåpningsprosjekter

Oslo Elveforum har i merknader til Oslo kommunes gjenåpningsprogram påpekt at flere gjenåpningsprosjekter bør realiseres. Dette gjelder blant annet

- Mærradalsbakkens utløp i fjorden (under E18)
- Frognerelvas utløp i Frognerkilen.

I de to nevnte sakene er det nødvendig å gå tungt inn i de byutviklingsprosessene som nå foregår, for å sikre optimale gjenåpningsløsninger og unngå at mulighetene går tapt fordi

blågrønn infrastruktur i praksis prioriteres lavere enn annen infrastruktur og utbyggingsprosjekter.

BLÅ LISTE

Det som kalles Blå liste er et kart som viser Oslos historiske elver og bekker. Listen ble laget på initiativ fra OE i 2004. OE – med alle sine lokale, frivillige «elvevoktere» – besitter en lokal bekke- og elvekompetanse som er til nytte for kommunen.

Arbeidet med å forbedre og revidere Blå liste-kartet ble startet i 2016. Oslo Elveforums ambisjon har vært at vi i samarbeid med VAV skulle få lagt inn korrekte traseer for alle vassdragene innenfor bygrensen etter byutvidelsen i 1859, basert på Næsers kart fra 1860 og tidligere kart. Men så langt er kun traséene for Alna, Hovinbekken, Torshovbekken og Akersbekken oppdatert.

BYGGEFRITT BELTE LANGS VASSDRAG

Også i 2017 har det vært strid om fortolkningen og praktiseringen av retningslinjen i § 13.3 i Kommuneplan 2015: Innenfor en sone på minimum 20 meter fra vannkant for hovedløp og minimum 12 meter fra vannkant for sideløp bør det ikke oppføres ny bebyggelse, nye anlegg eller gjøres vesentlige terrenginngrep.

Under henvisning til lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) har Oslo Elveforum fremholdt at det byggefrie beltet mot vassdrag skal regnes fra vannkanten ved tiårsflommen.

Oslo Elveforum ønsker at vannkanten på kommunens kart bringes i samsvar med vannressursloven. Vi har fremholdt at tilbygg og påbygg til eksisterende bebyggelse er å anse som «ny bebyggelse» (jf. § 13.3), ikke som gammel bebyggelse, og at utvendig heis, trapp, svalgang, balkong, veranda o.l. i denne forbindelse er å anse som tilbygg. Vi har lagt til grunn at tiltak som er i strid med § 13.3 behandles som plansak, ikke som byggesak.

Etter Oslo Elveforums vurdering bør kommuneplanens juridiske del endres slik at «bør-regelen» erstattes av en «skal-regel». Retningslinjen bør erstattes av en bestemmelse.

BLÅGRØNN HOVEDSTAD MED BARN OG UNGE

En hovedoppgave for Oslo Elveforum retter seg mot byens befolkning, særlig barn og unge. Oslos blågrønne struktur er viktig for trivsel og glede i nærmiljøet. Vi ønsker å inspirere flest mulig barn, unge og voksne til å engasjere seg i et «lokalt eierskap» gjennom elveadopsjon og lære om elvenes betydning.

«Med barn og unge langs Osloelvene» har vært Oslo Elveforums sentrale motto i arbeidet rettet mot barn og unge i skole og barnehage siden 2001. Sagstua ved Ljanselva er flittig brukt som samlingssted for barn, unge og ulike voksengrupper.

Oslo Elveforum har et svært godt samarbeid med Rusken, ikke minst i forbindelse med at skoler adopterer elver og bekker. Skoler som adopterer, vil verne vassdraget ved å oppleve og bli kjent med natur- og kulturverdiene, ta hensyn til planter, dyr og kulturminner og melde fra om ulovlig forurensing og holde vann og strandkanter fri for søppel.

Levende Vassdrag

Arbeidet med Levende Vassdrag startet i 2011 som et samarbeid mellom Oslo Elveforum (OE) og Oslofjordens Friluftsråd (OF). Senere har også Bærum Elveforum (BE) tilsluttet seg samarbeidet.

Levende Vassdrag har utviklet seg fra å være en skolekonkurranse for grunnskolene til aktiviteter omkring vann og vassdrag for barne- og ungdomsskolene i Oslo og Bærum. På nettsiden www.levendevassdrag.no finner man informasjon om elvene, undervisningsopplegg knyttet til feltundersøkelser, forskningsoppgaver og elveadopsjon. Vi anser det som viktig å stimulere skolene til å bruke materialet. Vi samarbeider med Oslofjordens Friluftsråd. Uten midler fra Sparebankstiftelsen DNB ville ikke aktivitetsnivået ha vært så stort.

De fleste Levende Vassdrag-kurs har hatt følgende innhold:

- Kort informasjon om dagen og vassdraget og om oppgaver på nettet.
- Måling av vannkvalitet (pH, ledningsevne, turbiditet, oksygeninnhold og temperatur) og registrering av mulige forurensningskilder.
- Registrering av forsøpling slik at Oslo kommune kan få en oversikt over hvilke vassdrag som trenger en opprydning.
- Registrering av biologisk mangfold i og langs vassdraget (fisk, insekter, fugl, dyr og vegetasjon). Disseksjon av fisk.

Skolene har fått låne stangsiler, konduktivitetsmålere og øvrig vannmålingsutstyr, samt bakker og informasjonsstoff fra Oslofjordens Friluftsråd og Oslo Elveforum.

Nettsiden til Levende Vassdrag

Oslo Elveforum betaler en student for å vedlikeholde nettsiden.

Prosjektmidler

I samarbeid med Oslofjordens Friluftsråd fikk Levende Vassdrag i 2015 kr. 200 000 i prosjektmidler fra Sparebankstiftelsen. Prosjektet er nå avsluttet.

Framtida til adopsjonsprogrammet

Skoleadopsjon har vært en viktig del av prosjektet Levende Vassdrag. Fra 2008 har Oslo Elveforum bidratt til 57 skoleadopsjoner. På grunn av lærerskifter er det svært krevende å følge opp skoleadopsjonene. Noen få av de 57 skolene er aktive i dag. En del av skolene bidrar under "Elve-Rusken" hver vår.

Bevisstheten om hva skolene har lovet ved å motta adopsjonsbrev underskrevet av Oslos ordfører, må vekkes og føre til handling og vassdragsrelatert undervisning (ref. nettsiden levendevassdrag.no). Trine Johnsen har vært hovedansvarlig for

skoleadopsjonsarbeidet og har gjort en formidabel innsats. Hun ble pensjonert i april 2017. I en overgangsperiode har hun påtatt seg følgende oppgaver:

- Være en kontaktperson for skolene og svare på spørsmål. Dog ikke oppsøkende virksomhet.
- Bistå når det skal avholdes kurs for elever og lærere.

Hvis adopsjonsprogrammet skal videreføres som tidligere, er det helt nødvendig at Oslo Elveforum finner en ny hovedansvarlig, gjerne en lærer. Så langt har dette ikke lyktes.

ÅRSMELDINGER FRA ELVEGRUPPENE

AKERSELVA

Miljøforeningen Akerselvas Venner (MAV) er en medlemsforening med 159 betalende medlemmer pr. 31.12.2017, derav 150 enkeltmedlemmer og 9 sameier, borettslag o.a. Etter årsmøtet i mai 2017 fikk styret følgende sammensetning: Are Eriksen (leder), Per Østvold (nestleder), Kjersti Hovden (sekretær), Kjell Egil Sterten (kasserer), Kåre Ivar Gauksrud (styremedlem), Thore Randolph Karlsen (1. vara) og Gard Espeland (2. vara). Lena Lindgren har deltatt i styrets arbeid i 4. kvartal 2017. Klaus Bryn er årsmøteoppnevnt revisor.

Driften er i det alt vesentlige basert på kontingent fra medlemmene. I 2017 hadde MAV kr 22 395 i inntekter og kr 25 306 i utgifter, dvs. et underskudd på kr 2 911. Egenkapitalen pr. 31.12.2017 var kr 32 427, herav kr 31 802 på bankkonto. MAV er registrert i Enhetsregisteret og Frivillighetsregisteret og godkjent som mottaker av grasrotmidler fra Norsk Tipping.

Aktiviteter

Det har vært holdt 9 styremøter i 2017. Mye av styrearbeidet har foregått via mail utenom møtene, spesielt arbeidet med plansaker. I 2017 har MAV avgitt uttalelser om bussterminalen i Galleri Oslo, Sonja Henies plass 3 (Oslo Plaza), Lilletorget 1, Olafiaplassen, Storgata, Brenneriveien 9, Brenneriveien 11, Thorvald Meyers gate, Sofienberggata 19–23, Hans Nielsen Hauges gate 50, Sannergata 1–3, Bentsebrugata 13F–J, Sandakerveien 52, Sandakerveien 58, Gullhaug Torg 2A, Nylandsveien 32B (Redskapsfabrikken), VPOR Frysjø, Frysjøveien 31 og Frysjøveien 40–42. Byrådets vedtak om skole og et bredt friområde på eiendommen Treschows gate 16 var en flott nyttårs gave ved inngangen til 2018.

7. februar arrangerte MAV et møte om utbyggingsplanene for Brenneriveien 11 med ca. 45 personer til stede. Mange måtte snu i døra da møtelokalet var fullt. På årsmøtet 22. mai holdt professor i historie Knut Kjeldstadli foredraget «Christiania Spigerverk og miljøet i Nydalen». MAV arrangerte et kontaktmøte 23. oktober der representanter for historielagene Grefsen–Kjelsås–Nydalen, Sagene–Torshov, Grünerløkka og Gamlebyen, og Fortidsminneforeningen og Akerselva Trebåtforening stilte. MAV holdt innledningen «Gjenåpning av Torshovbekken – muligheter og utfordringer» på seminar hos VAV 4. desember. Kjell Egil Sterten har holdt foredrag om Akerselvas bruer og fosser.

MAV har deltatt på møter i SaFoVa, møte i regi av FNF/OOF om kartlegging og verdisetting av friluftsområder, på sosiokulturell aften i Bydel Sagene, og på møter om Grønlands og Grünerløkkas fremtid. Både styre og medlemmer har deltatt i Plastrusken langs Akerselva.

MAV har hatt stand blant annet i forbindelse med åpningsfest for Akerselva Trebåtforening, internasjonal torgdag på Grønland, grønn festival på Nedre Foss og bydelsdagene på Sagene.

MAV arrangerte guidet vandring med 90 deltakere langs Akerselva på Sagene i Friluftslivets uke, arrangerte guidet sykkelstur langs Akerselva fra Nedre Foss til Operaen for Trondheim byplankontor i september, og tok Oslo Elveforum med på guidet tur i Nydalen

med temaet byggehøyder og byggefritt belte langs byens vassdrag i forkant av høstens forummøte.

MAV ønsker å styrke samarbeidet med historielagene, Trebåtforeningen og bydelene. MAV har egen nettside, men bruker også facebook og twitter i informasjonsarbeidet.

ALNA

Alnaelvas venner er en medlemsorganisasjon med ca. 150 personlige medlemmer og 20 med bedrifts-/organisasjonsmedlemskap.

Foreningen drives av et styre på 5 personer pluss varamedlemmer. I prinsippet skal det være en gruppeleder for hver bydel, men for tiden er aktivitetsnivået lavt på bydelsnivå.

Vi arrangerer medlemsturer og turer som er åpne for alle langs Alna og sidebekkene. Det største arrangementet er den årlige lysvandringen langs Alna, da tusenvis av mennesker følger fakler langs turveien mellom Grorud og Kværner.

Alnaelvas venner følger etter beste evne med på reguleringsplaner og byggeaktivitet langs elva og bekkene – dvs. i et område som omfatter det meste av seks bydeler. Den aller viktigste saken det siste året har vært et forsøk fra Statens vegvesen på å legge E6 langs Alna på Smalvollen.

Vi samarbeider med bydelene langs Alna, og med flere lokale vel- og andre foreninger. Foreningen har egen hjemmeside på alnaelva.no, og håper å bli aktiv på sosiale medier i løpet av 2018.

ELLINGSRUDELVA

Interessegruppa for Ellingsrudelva består i dag av tre personer fra Oslo-siden og tre fra Lørenskog-siden. Oslogruppa er ikke fast organisert, men har en kontaktsmann, p.t. varamann til styret i Oslo Elveforum. De tre fra Lørenskog er oppnevnt av og blant styremedlemmene i Lørenskog Elveforum, som er en åpen forening med betalende medlemmer.

I den grad arbeidet har trengt, og vil trenge økonomisk støtte, er det etter søknad om prosjektmidler.

Parkområdet Ellingsrudelva – vårt område

Etter møter og befaringer er vi blitt enige om å definere elva og elveløpet med natur-, kultur- og jordbruksområdet fra mølle-, sagbruks- og teglverksruinene, via idrettsanlegget, flerbrukshallen og den historiske storgården Ellingsrud gård ned til Solheimsveien/-Karihaugveien som vårt satsingsområde.

Vi har røft kartlagt trasé for sammenhengende turvei langs elva gjennom hele området, vekselvis på begge elvebreddene.

Vi har tatt frem igjen fiskeforvaltningsplanen Bjørn Otto Dønnum ved NJFF Akershus lagde for Oslo Elveforum i 2006 for alle Oslos elver, og tar med tiltakene i arbeidet videre.

Vi støtter gjenopplivingen av den gamle hagen på Ellingsrud gård, som vil bli et vesentlig kulturelement i vårt område.

I regi av Skiltprosjektet i Oslo Elveforum har vi bidratt med kart, tekst og bilder over Ellingsrudelva med omgivelser fra Frielvåga til Langvannet. Plassering er tiltenkt p-plassen ved Mariholtveien. Alt skulle være klart til oppsetting i høst, men det har ikke skjedd.

Møllerruinene spesielt

Vi har ryddet skråningen ned fra Mariholtveien slik at de blir bedre synlige fra veien, likeledes har vi ryddet møllerruinene for vegetasjon, samt ryddet kjerreveien over Mølleåsen og ned til ruinene; alt i samforstand med privat grunneier.

Vi har fremlagt våre ønsker om rehabilitering av mølla i tre alternativer med detaljerte tegninger på befaring med sakkyndig fra Akershus Bygningsvern. Han uttalte seg positivt, men konklusjonen senere fra bygningsvernet var at de ikke ville involvere seg. Men fylkesrådmannen i Akershus har etter samtale fått saken nå i desember og vil drøfte muligheten med sine medarbeidere.

Groruddalen lokallag av Naturvernforbundet ønsket en medlemstur til hageanlegget og mølla. Det arrangerte Hageselskapet og vår elvegruppe i oktober.

Utadrettet virksomhet

Vi deltar på begge foras hjemmesider, vi får jevnlig omtale i Akers Avis/Groruddalen, og til dels også i Romerikes Blad.

Fremover

Befolkningen trenger en natur- og kulturpark i dette området. Ellingsrud gård og ruinene etter betydelig gammel industri fra 1795 til 1860-årene kan bli trekkplasteret i dette området. En ulempe er at området er delt mellom en stor og en relativt liten kommuneforvaltning.

FROGNERELVEN

Organisasjon

Organisatorisk fungerer Frognerelvets venner som en arbeidsgruppe som møtes jevnlig. Aktive medlemmer har vært Øyvind Fjeld (leder siden mars 2017), Kari Dogger (nestleder samme periode), Annema Selstrøm, Henriette Aspen, Bjørn Petter Kongsgaard og Trine Johnsen. I tillegg har Unni Eriksen og Jo Brenden bidratt med råd og bistand. Det har vært avholdt 7 møter.

Økonomi

FV hadde i 2017 et regnskapsført sluttresultat på 5 260 kr.

Hefte om Frognervassdraget

Et viktig løft i 2017 har vært ferdigstilling og distribusjon av heftet om Frognervassdraget. Det meste av stoffet var allerede på plass før den endelige redigeringen. Takket være støtte fra Sparebankstiftelsen har det vært mulig å selge heftet til en høyst overkommelig pris: 20 kr. Av et opplag på 1000 er det distribuert 449 hefter, bl.a. som klassesett til våre «adopsjonsskoler».

Samarbeid med lokale skoler

Uraniensborg skole: tradisjonen med «Elvelangs i fakkellys» har fortsatt i 2017. Se nærmere omtale i avsnitt under.

Nordberg skole: Møte med naturfaglærerne 7. september, der vi orienterte om arbeidet vårt og om heftet om Frognervassdraget.

Elvevandring

FV har gjennomført to elvevandring i løpet av året:

- Søndag 7. mai. Start på Rikshospitalet og avslutning ved Frognerkilen. 33 deltakere. Vandringen ble samtidig brukt til å lansere vårt nye hefte om Frognervassdraget.
- Lørdag 2. september. Vandringen gikk fra Nedre Frognerdam til Frognerkilen og var ledd i Friluftslivets uke. Ca. 30 deltakere.

Elvelangs i fakkellys

Årets arrangement fant sted 17. oktober og var som tidligere et samarbeid mellom Uraniensborg skole, Ruskenpatroljen, Bymuseet og FV. Tema: Bærekraftig utvikling. Stort engasjement og kreativitet fra skolens elever og lærere og nærmere 1000 fremmøtte, mange av dem fra bydelen.

Gjenåpning av Gaustadbekken

Både FV og OE var godt representert ved markeringen som fant sted i Forskningsparkens lokaler. Gjenåpningen representerer en viktig etappe i arbeidet for å bringe blågrønne kvaliteter tilbake til Gaustadbekkdalen. Ennå står en overfor utfordringer, blant annet å sikre at det etter hvert blir elvevann og ikke «byvann» som renner gjennom Forskningsparken.

Uttalelser i plansaker

FV har vært involvert i to saker av stor strategisk betydning for elva:

- Gjenåpning av Frognerelvas nedre del
Dette er del av Områderegeringsplan for Skøyen, og en gjenåpning er blitt utredet i egen delrapport. Det er ikke konkludert. FV ser åpenbare fordeler ved en gjenåpning, knyttet til takling av urbanflom, biologisk mangfold og rekreasjonsmuligheter for en bydel som i henhold til planen vil få en femdobling av befolkningen fram mot 2030.
- Fornebubanen – gjenåpning av elva i området rundt Frøen
Planleggerne har lansert et alternativ som åpner for at T-banestrekningen Majorstua–Blindern legges i tunnel. Dette vil gjøre det mulig å bringe den korresponderende

elvestrekningen fram i dagen.

Om de to gjenåpningene gjennomføres, vil det etter hvert være mulig å realisere FVs hovedvisjon om en blågrønn korridor like opp til Sognsvann. Våre synspunkter ble presentert for Ullern bydelsutvalg i juni, og vi vil fortsette dialog og informasjonsarbeid overfor aktuelle bydeler, samt politiske og administrative nivå i hovedstaden.

GJERSJØELVA NATUR- OG KULTURPARK

Det har i det hele vært et brukbart driftsår for Gjersjøelva natur- og kulturpark (GNK). Totalt har det vært 22 visninger med nesten 700 besøkende. Vannstanden har vært god, og etter at vi har ombygd demningen, har vi nå mye mer vann i dammen før sagingen starter.

Maleriene fra Mùllerfamilien er ferdig restaurert og resultatet er meget bra. Disse skal henge i Smedberget om sommeren. Først skal huset få nytt tak og innlagt strøm, og deretter skal tak og gulv males og veggene vaskes.

Årets fiske var brukbart med mye fisk i elva. Dessverre var det i perioder for mye vann for effektivt fiske. Det meste av det som ble fanget ble satt ut i elva igjen etter veiing og skjellprøver.

GNK har i samarbeid med Oslofjordens Friluftsråd arrangert en vandring med start ved barokkhagen i Hvervenbukta og Gjersjøelva opp og ned med opplevelser av kulturminner og historieformidling.

Svalgangshuset på Taraldrud, eller der politiets Nasjonale Beredskapssenter kommer, lot det seg ikke gjøre å få plassert i kulturparken. Tre hus havner i stedet på Follo Museum, som er et godt alternativ.

GNK har søkt Sparebankstiftelsen om midler til å restaurere ruinrestene etter hovedhuset på Stubljan som brant i 1913. Dette er et arbeid som må gjøres i sin helhet av fagpersoner. Da er det bare å håpe på et positivt svar.

HOFFSELVEN

Organisasjon

Hoffselvens venner er en forening med 30 betalende medlemmer og ca. 400 andre i nettverket og på Facebook. Hans Fredrik Horn er styreleder og Eivind Bødtker sekretær. Styremedlemmer er Bjørn A. Wangen, Eigil Baanrud, Gerd H. Lindeberg, Kari Os Eskeland og Julie M. Løddesøl.

Foreningens regnskap viser ved årsskiftet en egenkapital på 81 685 kr, hvorav 33 790 kr er bundet opp til prosjekter der det gjenstår arbeid i henhold til bevilgninger fra sponsorer.

Aktiviteter

Vi har avgitt høringsuttalelser vedrørende Kommuneplan 2017, Fornebubanen og Områderegulering Skøyen.

To elvevandringar ble arrangert:

- 31. mai «Fra merke til merke» turstien fra Smestad T-bane langs elven til Bestumkilen.
- I Friluftslivets uke (5. sep.) gikk turen fra Skøyen opp langs Makrellbekken til Holmen T-banestasjon.

Vi samarbeider med Ullern bydelsutvalg om å bringe Bjørnebodammen og manglende del av turvei A5 opp på politisk plan i Oslo Rådhus og hos BYM. Bjørnebodammen fortsetter å gro igjen, til stor lokal bekymring.

I samarbeid med Oslo Elveforum har vi fått opp informasjonstavle ved Smestaddammen. Tavle ved Holmendammen blir satt opp våren 2018.

Vi har dette året fortsatt samarbeidet med SINTEF om prosjekt DESSIN der våre elvevoktere har foretatt observasjoner og sendt inn målinger og bilder. Prosjektet ble avsluttet i høst og vi avventer sluttrapporten.

Samarbeidet med Bymiljøetaten om merking av turstien fra Bestumkilen til Smestad ble avsluttet i vår idet de siste turveimerkene ble satt opp. Det gjenstår mindre justeringer etter innspill fra publikum. Bydelen markedsførte merkingen med egen video og oppslag i lokal info-folder.

Vi følger med på Statnetts arbeid med å bygge tunnel for 420 kV kabel som krysser Makrellbekken nord for Ring 3.

I år hadde vi guidet elvevandring med tre klasser på 3. trinn på Smestad skole. Naturkartet vårt var et fint utgangspunkt for å bli bedre lokalkjent.

Fremover

Både Smestad, Montebello og Skøyen står foran kraftig fortetting, med tilsvarende press på den urbane naturen, som bekkeløpene og elvedraget. Våre viktigste mål er å være vannet og naturens “stemme” i reguleringsarbeidet. Det innebærer også å sørge for befolkningens adgang til natur og fellesområder, samt at naturen bevarer størst mulig mangfold og kvalitet som habitat for fisk, fugl, insektliv og planter.

Vi arbeider videre for at Bjørnebodammen ikke gror igjen, at manglende lenke til tursti A5 blir anlagt mellom Bjørnebodammen og Hoffsvæien, og vi har et godt håp om at Holmendammen kan bli rensket i 2019, når Vann- og avløpsetaten skal inspisere dammen, og trolig må tappe den ned først.

En utfordring er at styrets gjennomsnittsalder er høy, så vi ønsker at flere yngre («unge» pensjonister?) blir med oss.

Det gjenstår mye arbeid før vi kan si at vårt vassdrag har «turveifølge» de steder hvor det er naturlig, men vi har ønskene klare.

Dødsfall

Vårt styremedlem, Sigurd Tønsberg, gikk bort i mai måned i en alder av 94 år. Han var en av initiativtagerne til Oslo Elveforum og har vært en meget aktiv deltager. Vi husker ham særlig for hans store engasjement i forbindelse med reguleringsplaner o.l..der han var en utrettelig forkjemper for den blågrønne profil.

Vi minnes Sigurd Tønsberg i takknemlighet.

HOVINBEKKEN

Vi er en arbeidsgruppe med kun noen få medlemmer, 5–7 personer, men vi har ambisjoner om å få bygget opp interessen for Hovinbekken over tid. Hovinbekkgruppa er med i Friluftslivets Samarbeidsutvalg (FSU) i Bydel Bjerke, som består av Bjerke Storvel, Speidern på Årvoll, Lillomarkas Venner og Hovinbekkgruppa. FSU arrangerer en vinteraktivitetsdag og en sommeraktivitetsdag på Isdammen, samt bekkevandring fra Bjerkedalen park til Isdammen i september. Dette er populære lokale arrangementer.

Vi arbeider med å knytte til oss kontakter nedenfor Økern, herunder Klosterengas Venner og organisasjoner på Hasle og Ensjø. Vi håper at dette samarbeidet kan få litt fastere former. Vi har planlagt et fellesarrangement på Ensjø i september 2018.

Kontaktperson for Hovinbekkgruppa: Sidsel Andersen

Oppfølging nettside: Trond Gunnar Rasmussen

Karsten Sølve Nilsen har vært en sentral kunnskapskilde og inspirator siden etableringen av Oslo Elveforum, og han er fremdeles med der han kan i Hovinbekkgruppa.

Økonomi:

I 2017 fikk Hovinbekkgruppa kr 5 000 til bekkevandringen fra Oslo Elveforum. Det går til fakler, lett servering, blomster/vin til viktige medhjelpere, samt til honorar til koret Årvoll sangensemble (kr 2000). I 2017 fikk vi i tillegg midler fra Bydel Bjerke til lett servering ved Paviljongen og til kunstneriske innslag langs vandringsveien v/ regissør og skuespiller Gjermund Mathisen.

Aktiviteter og møter:

- Aktivitetsdag på Isdammen 5. februar i regi av FSU med flere hundre deltakere.
- Aktivitetsdag på Isdammen 3. september i forbindelse med Friluftslivets uke med flere hundre deltakere.
- Bekkevandring fra Bjerkedalen til Isdammen 26. september, ca 100 deltakere (øking fra tidligere år).
- Arrangør for Oslo Elveforums befaring til Årvolldammen og årsmøte på Årvoll gård 15. mars.
- Deltakelse på sommeravslutningen for VAV med stand og informasjonsmaterieill 9. juni.
- Hovinbekken var i fokus på sommeravslutningen i 2017.

Uttalelser

Takk til Are som har tatt seg av de kompliserte uttalelsene vedrørende Hovinbekken nedenfor Klosterenga.

Informasjonsarbeid

Informasjonstavle er utarbeidet, og en tavle ble satt opp i 2017. Plassering av plakat øverst i Bekkedalen er avtalt.

Sidsel deltok på det interne WordPress-kurset. Trond kjenner til bruk av dette programmet og vi vil følge opp ny nettside på en mer systematisk måte.

Hovinbekkgruppa har deltatt på åpne møter i forbindelse med bekkeåpning på Jordal Amfi og på Klosterenga, samt møter i regi av organisasjoner for friluftslivet og Bymiljøetaten.

LJANSELVA

Miljøprosjekt Ljanselva er en frivillig gruppe som har vært i aktivitet i over 25 år, og har som hovedmål å virke til beste for elvemiljøet. Vernevedtaket fra 2003 er vår basis for arbeidet.

Organisasjon: Miljøprosjekt Ljanselva har 12–15 aktive deltakere – ingen betalende medlemmer. Styret består av leder, kasserer og sekretær. Økonomien er ”sårbar” – vi leier Sagstua av kommunen – får litt støtte til prosjekter (ikke drift) – og er helt avhengige av salg av vafler mm. Barnehager og skoler får benytte Sagstua gratis.

Aktiviteter/turer/befaringer: 6 styremøter. 2 guidete vandringer (en fugletittertur). Vinterdag uten sne. 2 skoletreff. Fuglekassesnekring. Vertskap for terrengløp-innkost. Møter med politikere og administrasjon i Nordstrand bydel. Godt samarbeid og årlige møter og befaringer med Park- og byområdeansvarlig og vassdragskonsulent i Bymiljøetaten (BYM). Ole Bjørns plass: Stokker barket og plassert (med hjelp av hest). Lekestokkeplassen ”åpnet” med barnehavearrangement. Mottatt gave fra Nordstrand Rotaryklubb kr. 2500.

Dugnader: Elverydding, Kruttverket, ØX reparert klopper. Flere ”smådugnadsturer”. Sagstua er til sammen benyttet i 155 dager. Herav 127 barnehagebesøk og 3 skolebesøk. Jevnlig vedlikehold av hus og uthus, skigard og uteområder. Egen ljaslått og hestebeite har bidratt til å vedlikeholde kulturlandskapet på Sagløkka.

Turveier: Liadalen/Kruttverket – årlig dugnad: Busker fjernet, murer frem i dagen, klopp, stier og kart. Fulgt opp planer om omlegging pga. utbygging ved Frostveien. Gangbro ved Leirskallhellinga er flomskadet – ny bro på planen (BYM).

Nasjonal verdisetting av friområder: Vi har deltatt for Nordstrand og Søndre Nordstrand.
Skilt: 6 store infotavler pluss 30 infoskilt. Bedre merking med nye ”piler”.

”Elvens liv”: Vi har samarbeidet med NVE for å sikre vanntilførselen til Ljanselva i forbindelse med snøproduksjon – bekymringsfullt at det har vært lite vann i perioder. Fiskelivet observeres bl.a. med tanke på faunapassasje (fisketrapp) ved Hauketo. Prosjekt for å måle fiskevandring ved hjelp av nytviklet kamera. Monitor for måling av vannkvalitet i Liadalen. 25 000 ørretyngel satt ut.

Forurensing: ved Munkerud. Anleggsarbeid Skullerud skiarena: masse presset ut i elven.

Prioriterte tiltak det arbeides med: Nordstrandveien 125/127: forslag om parkdrag langs elven. Hauketo Park: ønsker om park og gangvei langs det gamle elveløpet og undergang under jernbanen vest for tunnelen. Turvei E9 fornyes ved Leirskallen. E9-del anlegges langs Stenbråtveien. Hengebro i "Urskogen". "Få elven frem i lyset" – rydding av partier langs elven. Ljanselv-brosjyre: vi har fått kr. 20 000 av Sparebankstiftelsen DNB – ferdigstilles våren 2018. Facebook-grupper: "Miljøprosjekt Ljanselva" og "Sagstua ved Ljanselva".

"All" informasjon finner du på www.osloelveforum.org / www.osloelveforum.no – Ljanselva.

LYSAKERVASSDRAGET

Organisasjon:

Elvegruppa for Lysakerelva er en forening, Lysakervassdragets venner (LvV) stiftet i 2005. Foreningen har et styre på fem og 32 betalende medlemmer. Dette lave tallet skyldes at årsmøtet i 2016 bestemte at aktiviteten skulles innstilles inntil videre fordi ingen i styret hadde kapasitet til større innsats. Det ble ikke innkrevd kontingent for 2016, og for 2017 ble medlemskapet på 248 kun invitert til å betale etter nye kontingentsatser.

I tillegg til innbetalte kontingenter har LvV mottatt gaver og honorar for firmaturer langs elva slik at aktiviteter ikke har tæret på foreningens kontantbeholdning, som er rikelig til flere års vanlige drift.

Aktiviteter:

Foreningens viktigste medlemsaktivitet er årsmøtet hvor det inviteres til kåseri etter unnagjort årsmøtedel. I 2017 ble møtet holdt i Lysejordet Grendehus, et lite lokale gjenoppbygget ved lokalt initiativ og som LvV yter pengestøtte til. Kåseriene ble holdt av Kristin Vigander, fotograf og botaniker, og John Tibballs som fortalte om oppmåling av kulturminner.

LvV la opp til turarrangementer i forbindelse med Friluftslivets uke, men ved en uheldig plassering i programkatalogen ble det ingen oppslutning. En liten gruppe foretar beskjedne vedlikeholdsoppgaver langs turveier, og det registreres elvedata daglig.

Forvaltning:

Mange års arbeid (inkludert befaringer og guiding med politiske grupperinger) med Kommunedelplanen for Lysakervassdraget bar endelig frukt i juni da planen ble vedtatt i Oslo bystyret med to fremtidsrettete merknader:

«Bystyret ber byrådet gå i dialog med Bærum kommune for å finne en god modell for helhetlig forvaltning som sikrer natur- og friluftsinnteresser. Forvaltningsmodellen bør etterstrebe å trekke lokale krefter og ideelle organisasjoner som er engasjert i Lysakerelven med i planleggingen og gjennomføringen av skjøtsel på en hensiktsmessig måte.»

«Bystyret ber byrådet redegjøre for hvordan skjøtsel, vern og tilgjengelighet for allmenheten langs Lysakervassdraget skal løses. Dette følges opp gjennom et notat til bystyret.»

Merknader ble innsendt ved oppstart av to initiativer: Kollektivknutepunkt Lysaker (Statens vegvesen) og Lilleakerveien 4 (Mustad Eiendom). Det ble meldt inn til NVE dokumentasjon på at nedsenkningen av Grinidammen var blitt minst 3 ganger større enn antatt i tillatelsen gitt for ombygging av demningen. NVE bekreftet LvVs observasjoner og har bedt om avklaring.

Samarbeid og media:

I tillegg til Oslo Elveforum samarbeider LvV med Røa, Vestveien og Øraker Vel og Naturvernforbund Oslo Vest, samt organisasjoner i Bærum.

LvV er å finne på internett med egne websider hvor elvedata legges ut, og en lukket facebookgruppe: Lysakervassdragets venner (23 medlemmer).

Utfordringen fremover er å få til samarbeidet som er forespeilet i Oslo bystyres vedtak. Til det må medlemskapet aktiveres og nye krefter trekkes inn. Gjennom en forpliktende dialog med kommunene (som også er grunneiere langs det meste av Lysakerelva) kan publikumet som sokner til vassdraget, trekkes inn i forvaltningsarbeid på alle nivåer: tilsyn, skjøtsel og strategiplanlegging. Lysakerelva er et klenodium som bør trekkes frem.

MÆRRADALSBEKKEN

Mærradalsbekken har sine øverste kilder i Voksenåsbekken. Den renner dels åpen, dels lukket i villahager ned gjennom brattlandet vest i Holmenkollåsen og Voksenlia mot det århundregamle jordbrukslandet til Voksen gård. I det fine edelskogområdet ved Bogstad camping kommer Voksenbekken inn fra Ankerveien. En hyggelig turvei følger bekkeløpet videre sørover til Hovseter, der bekken forsvinner i en rist og er lukket ca. 800 meter videre. Historisk BLÅ LISTE viser at det her også kommer to lukkede sidebekker fra øst, Grinibekken og Jarbakkbekken, som kan bli vurdert for gjenåpning.

Organisasjon: Vi er en arbeidsgruppe med nært samarbeid til Røa vel. Vi har således ikke medlemsliste eller egen økonomi.

Aktiviteter: Kontakten skjer mellom oss på SMS, facebook og telefon. Mærradalsgruppen har kommet med 3 uttalelser: Bekkefaret, Radiumhospitalet og Nils Collett Vogts vei – Voksenåsbekken. Høsten 2017 hadde vi igjen dugnad i samarbeid med Røa vel for den øvre del av bekken fra Røhagan til Ankerveien. God deltakelse fra flere i nærmiljøet, bl.a. fra speiderne i Voksen menighet. Som nevnt foran samarbeider bl vi for den øvre delen fra Sørkedalsveien til Ankerveien med Røa vel. Partiet fra Sørkedalsveien til Ullernschausseen følges nøye av arbeidsgruppen, mens den nederste delen omfattes stort sett av private hager. Leder Ida F. Tønnessen følger dette jevnlig, a. i forbindelse med utbygging av Fornebubanen og den byutvikling og ombygging av E18 som vil finne sted.

Digitale medier og informasjonsarbeid: Her brukes, som nevnt foran, Facebook. Oppsetting av informasjonstavle ferdig i 2017, settes opp våren 2018. Oslo Elveforums hjemmesider.

Framover – utfordringer, visjoner og muligheter.

Gjenåpning av bekken gjennom Hovseterområdet.

I Hovseterdalen lå seteren til Hoff (Hov) gård og flere husmannsplasser inntil utbyggingen av Hovseters boligblokker i 1970-årene. Bekken ble da lukket med utgravde masser derfra, og omgjort til et grønt friareal med balløkker og skibakker og en god turvei. Bekken renner fortsatt like under grønnsværet, og Mærradalsgruppen i Oslo Elveforum ønsker å få gjenåpnet hele eller deler av bekkeløpet gjennom Hovseterdalen.

Forventet fremdrift for prosjektet om gjenåpning av Mærradalsbekken gjennom Hovseterdalen: Konseptvalgutredningen (KVU). Ble sendt til uttalelse med anbefalt konklusjon åpning av bekk høsten 2015. Oslo Elveforum har støttet dette i vår uttalelse. På grunn av stor motstand lokalt, sendte VAV planen til MOS og ba om ekstern kvalitetssikring. Etter ett år fikk VAV planen tilbake med oppfordring om å bestille ekstern kvalitetssikring selv.

VAV har til hensikt å starte forprosjektering og lage styringsdokument i 2018. Prosjektet kan tidligst gjennomføres i 2020.

ØSTENSJØVANNET OG ØSTENSJØOMRÅDET MILJØPARK

Østensjøvannets Venner er en venneforening startet i 1983. Ved utgangen av 2017 var det 3138 (2977) medlemmer fordelt på 2148 (2067) private hovedmedlemmer, 957 (876) familiemedlemmer og 34 (35) bedrifts- og organisasjons-/foreningsmedlemmer. I parentes 2016. Foreningen ledes av et styre på syv medlemmer, fire varamedlemmer og har valgkomite med tre medlemmer. For å administrere medlemsregisteret er det styreoppnevnt en person. Styret har hatt syv ordinære møter. Foreningen har god økonomi basert på medlemskontingenter, driftstilskudd fra Oslo kommune og prosjektmidler etter søknad til skjøtselsformål inklusive bekjempelse av fremmede arter.

Medlemsaktiviteter, arrangementer og skjøtselsarbeid

Det har vært arrangert flere vandringer, arrangementer og møter for medlemmene. Dugnadsgjengen i foreningen har utført skjøtsel og rehabilitering av en rekke områder i miljøparken. For sitt arbeid mottok foreningen Kulturlandskapsprisen for 2017, overrakt av byråd for miljø- og samferdsel Lan Marie Berg.

Våtmarkssenteret på Bakkehavn

Besøkssenter våtmark Oslo – Østensjøvannet ligger på Bakkehavn gård og inngår sammen med Lilleøyplassen naturhus på Fornebu i sammenslutningen Besøkssenter våtmark Oslo. Senteret har ansatt naturveileder. Gjennom en avtale med Utdanningsetaten er det løpende

undervisning for skoler fra hele Oslo. Mer enn 7000 elever har fått undervisning her i 2017. Leder i ØVV er styreleder for Besøkscenter våtmark Oslo. I 2017 ble det åpnet ny utstilling på besøkscenteret av ordfører Marianne Borgen. «Åpne dager» arrangeres ukentlig.

Informasjonsarbeid

Foreningen gir ut medlemsbladet Sothøna med to utgaver i året. Hjemmesidene og FB-sidene har godt besøk. Skilt og plakater i miljøparken forteller om regler i naturreservatet og miljøparken, men også om naturforhold og lokalhistorie. Forbud mot mating av fugl er nå skiltet.

Samarbeid

ØVV er tilsluttet flere regionale og lokale foreninger. Vi har et tett samarbeid med Østensjø Husflidslag i forbindelse med arrangementer. Nært samarbeid også med Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus, om fugleekskursjoner, arrangementer og informasjonsvirksomhet. Registrering av fugler ved Østensjøvannet i 2017 viser at det var et svært aktivt fugleår. Hele 139 arter ble registrert, og det er blant de høyeste antall som er registrert. Kulturlandskapsprosjektet med sauebeite på Bakkehavn og storfe på Bekkasimyra ble videreført i samarbeid med Norges Vel, Beitepatruljen.

Følgende skoler er med i Oslo Elveforums elveadopsjonsprogram: Abildsø, Manglerud, Nøklevann, Oppsal, Rustad, Østensjø og Bøler. Skolene har tatt på seg ansvar for sine bestemte områder og hele miljøparken er nå dekket.

Utbygging truer området

En rekke utbyggingsprosjekter er for tiden under planlegging eller realisering rundt Østensjøvannet. Konsekvensene for natur- og miljøverdier er store. Foreningen har engasjert seg i alle høringsuttalelser også om kjørevei i miljøparken ifm. nytt bad på Manglerud. Europaveien (E6) foreslås utvidet i nærområdet. Forslagene vil både hver for seg og samlet ha ulike negative konsekvenser for miljøparken. Østensjøvannets Venner har engasjert seg, til dels sterkt, i de fleste av disse sakene. Særlig forslaget om høyblokker på Eterfabrikktomten har medført mye arbeid og stort engasjement.

VEDTEKTER FOR OSLO ELVEFORUM

(Opprinnelig fastsatt 23. oktober 2001, sist endret 25. august 2016)

Formål og visjon

Oslo Elveforum er et kompetanse- og kontaktforum for frivillige arbeidsgrupper for Oslos elver og bekker. Vår oppgave er å bidra til vern, rehabilitering og gjenåpning av byens vassdrag i byggesonen. Vi arbeider for at byens vassdrag skal være friske og rene, åpne og tilgjengelige for befolkningen. Oslo Elveforums visjon er levende vassdrag fra Marka til Fjorden.

Hovedoppgaver

Oslo Elveforum støtter opp om offentlige organer og private institusjoners arbeid med å gjenskape byens blågrønne årenett fra Marka til Fjorden. Vi arbeider for at Oslo skal ha en arealplanlegging som prioriterer levende vassdrag og biologisk mangfold foran utbyggingsinteresser. Vi ønsker å være et kraftsenter i et omfattende miljønettverk som arbeider frem rene og rensede vassdrag. Vårt arbeid retter seg mot byens befolkning, særlig barn og unge. Vi vil inspirere flest mulig til å engasjere seg i et lokalt eierskap til byens elver og bekker gjennom en ordning med elveadopsjon.

Organisasjonsform

Oslo Elveforum er en selveiende institusjon, en ideell organisasjon som er registrert i Enhetsregisteret med organisasjonsnummer 983 350 313.

Årsmøte

Årsmøtet er Oslo Elveforums høyeste myndighet.

Årsmøtet holdes normalt innen utgangen av mars måned. Dato for årsmøtet bekjentgjøres senest åtte uker før årsmøtet. Saker som ønskes behandlet på årsmøtet, meddeles styret senest seks uker før årsmøtet. Innkalling med sakspapirer sendes ut senest to uker før årsmøtet.

På årsmøtet har én representant for hver elvegruppe stemmerett. I tillegg til dette har styrets ordinære medlemmer, og årsmøteoppnevnte personer med spesielle oppgaver for Oslo Elveforum, stemmerett på årsmøtet. Ved stemmelikhet avgjør møteleders dobbeltstemme. Årsmøtet behandler følgende saker: 1) Konstituering (godkjenning av innkalling; valg av møteleder, referent og to til å undertegne protokollen), 2) Årsmelding, 3) Regnskap, 4) Budsjett, 5) Forslag, 6) Valg.

Oslo Elveforums styre med leder, nestleder og kasserer, samt minst to andre styremedlemmer, velges på årsmøtet. Styrets sekretær kan velges inn som ordinært styremedlem av årsmøtet, eller engasjeres av årsmøtet for årsmøteperioden. Fra hver av elvegruppene som ikke er representert i styret, skal årsmøtet velge ett varamedlem til styret. Varamedlemmene til styret skal velges med angitt rekkefølge.

Årsmøtet velger revisor og valgkomité og oppnevner personer med ansvar for å ivareta spesielle oppgaver.

Opptak av nye elvegrupper må godkjennes av årsmøtet.

Ekstraordinært årsmøte holdes når styret finner det nødvendig, eller når minst en tredel av elvegruppene krever det og samtidig oppgir hvilke saker de ønsker behandlet. Ekstraordinært årsmøte bekjentgjøres med minst to ukers varsel.

Styre

Oslo Elveforums daglige arbeid ledes av styret. Styrets medlemmer hefter for styrets avgjørelser.

Styret er vedtaksført når minst fire stemmeberettigede er til stede. Ved stemmelikhet avgjør møteleders dobbeltstemme.

Varamedlemmer har rett til å delta i styremøter også når de ikke erstatter ordinære styremedlemmer, men har da bare tale- og forslagsrett, ikke stemmerett.

Ved fravær av et årsmøtevalgt styremedlem eller varamedlem for en elvegruppe, kan en annen representant for elvegruppen delta i styremøtet med tale- og forslagsrett, men trer ikke inn som styremedlem eller varamedlem.

Personer som er oppnevnt av årsmøtet for å ivareta spesielle oppgaver for Oslo Elveforum, som strategiansvarlige og rådgivere, har møte-, tale- og forslagsrett i styret, men ikke stemmerett.

Styreleder skal sørge for at styret holder møter så ofte som det trengs. Dersom to av styrets ordinære medlemmer krever det, skal styret sammenkalles.

Innkalling til og referat fra styremøter skal sendes alle styrets medlemmer og varamedlemmer og alle årsmøteoppnevnte personer med spesielle oppgaver for Oslo Elveforum. Det bør angis i innkallingen til styremøtet dersom det er spesielt viktig at alle eller bestemte elvegrupper møter, eller at alle eller bestemte årsmøteoppnevnte personer møter.

Styret har et ansvar for å samle elvegruppene til felles møter i løpet av året.

Vedtektsendringer

Vedtektene kan endres med alminnelig flertall på årsmøte.

Oppløsning

En eventuell oppløsning av Oslo Elveforum krever to tredjedels flertall på årsmøte. Årsmøtet kan vedta hvordan forumets midler skal fordeles mellom elvegruppene. Treffes ikke slikt vedtak, tilfaller alle disponible midler Oslo og Omland Friluftsråd til arbeid som faller inn under Oslo Elveforums formål.

OSLO ELVEFORUMS PRIORITERTE LISTE OG STRATEGIPLAKAT

Oppdatert pr. 2016

Elver og bekker har en positiv effekt på friluftsliv og helse, og profilerer Oslo som en miljøby. Rørlagte elver og bekker må gjenåpnes, vannet renses, og forurenset overflatevann kanaliseres, forsøpling unngås, fiskens frie løp fremmes, og folks adkomst til breddene tilgodeses med skiltede turveier langs elvene, og breddene nennsomt ryddes. Barn og unges kjennskap og bruk av vassdragene må fremmes.

Lysakerelva

Beskyttelse mot Lysakerbyens utvikling, særlig Fornebubanen og elvenær fortetning ved Mølle- og Fåbrodammene. Elva må ha plass ellers blir det ingen laks eller sjørret dersom dagens planer blir realisert.

Mærradalsbekken med Voksenåsbekken og Voksenbekken

Gjenåpning av bekken gjennom Hovseterdalen. Bekken løftes opp på bakkenivå og gis en naturlig utforming. Mellom Ring 3 (Ullernchausseen) og E18, før utløpet i Bestumkilen, renner bekken gjennom villahager. Åpnes for almenheten hvor mulig gjennom avtaler med grunneiere. Behov for rydding langs turveien. Overgangene over bekken i den øvre delen bør erstattes med broer og ikke rør. Bekken berøres av arbeidet med Fornebubanen.

Hoffselven med Makrellbekken og Holmenbekken

Rehabilitering av Bjørnebodammen (Nedre Smestaddam); haster før den gror helt igjen. Etablering av turvei på nordøstsiden av Holmenbekken mellom Bjørnebodammen og Smestaddammen.

Frognerelven med Sognsvannsbekken og Gaustadbekken

Gjenåpning av Gaustadbekken i Gaustadbekkdalen syd og nord: fremdrift og slutføring må sikres. Gjenåpning av Frognerelven på strekningen Frøen–Frognerparken i forbindelse med utbygging av Fornebubanen og «Majorstuløkket».

Akerselva

Elva renner fritt fra Maridalsvannet ned til Vaterland. En hovedoppgave er å bevare dalgangen og elva som en blågrønn lunge. Stå opp mot byggeplaner nær elveløpet. Har lagt frem og følger opp planer for gangkulvert under jernbanesporene på Oslo S.

Hovinbekken med Refstadbekken

Utløpsmulighetene, (AHA til Bjørvika) er med dagens tette sporområde en åpning i den historiske traseen ned mot et lite vannspeil i Schweigaardsgt. 33 B. I den nye Hovinbyen er mye av åpnet bekk på plass, men bekken må få følge av en turvei. Gjenåpning av mest mulig av Refstadbekken og anlegg av en naturlig utformet dam i Hovinparken. Arbeidet med å utbedre kloakkutslipp i bekken i Bjerkedalen park er i gang.

Alna med bielver og bekker

Gjenåpning av Alna fra Kværner til Middelalderparken og fjorden i et mest mulig naturlig leie. (AHA til Bjørvika). Etter anleggsperioden ved Nye godsterminalen må målet være åpen elv med turvei nærmest mulig. Følge opp planer om gjenåpning av bekken når steinbruddet på Huken skal nedlegges i 2019. Arbeide for at alle tiltak foreslått i KDP Alna Miljøpark blir gjennomført og at kommunedelplanen følges opp med en forvaltningsplan.

Østensjøvannet

Eterfabrikktomten og Bogerudveien 15 må ikke omreguleres til boligformål. Det må igangsettes forprosjekter for åpning av Bøler- og Rustadbekken. Erosjonsterskelen mellom Bogerudmyra og Østensjøvannet må rehabiliteres. Tiltak mot vasspest. Besøkssenter våtmark Oslo – Østensjøvannet, nye lokaler.

Skjøtsel i Østensjøområdet miljøpark iht. Forvaltningsplanen.

Ellingsrudelva

Nennsom tilrettelegging av elvebredden både på Oslo- og Lørenskogsiden med turvei/sti dels på begge sider, samt fiskeplasser. Samarbeid med Lørenskog Elveforum, som ble stiftet september 2016. Ikke gi opp å få økt vannføringen i elva fra reservoaret i oppdemte Elvåga. Sammenfallende interesse med Lørenskog kommune.

Ljanselva

Overvåke uregelmessig flom og tørke i forbindelse med nedtapping av Nøkle vann vinter 2016 og vannforbruket ved snøproduksjon til Skullerud skianlegg. Forlengelse av turvei E9 fra Stenbråten via Leirskallen til motorveien. Følge opp skilting, slik at P-plassen ved Sagstua forblir utfartsparkeringsplass. Fiskelivet observeres bl.a. med tanke på faunapassasje ved Hauketo støttet av Energigjenvinningsetaten.

Gjersjøelva

Legge forholdene best til rette for laksefisk. Tiltak er gytegrus og bedre fremkommelighet for fisk og fiskere/turgåere. OJFF har det administrative og forvaltningsmessige ansvar for fiske/fiskeforvaltning. Dette i samarbeid med Gjersjøelvutvalget, grunneiere og Fylkesmannen, Miljøavdelingen.

Oslo Elveforums strategiplakat

Oslo Elveforum er et kompetanse- og kontaktforum for frivillige arbeidsgrupper for Oslos elver og bekker. Vår oppgave er å bidra til vern, rehabilitering og gjenåpning av byens vassdrag i byggesonen. Vår visjon er levende vassdrag fra marka til fjorden.

Formål: Vi arbeider for at byens vassdrag skal være friske og rene, åpne og tilgjengelige for befolkningen.

Hovedoppgaver: Vi støtter opp om offentlige og private institusjoners arbeid med å gjenskape byens blågrønne årenett fra Marka til Fjorden. Vi ønsker å være et kraftsenter i et omfattende miljønettverk som arbeider frem rene og resedede vassdrag.

Våre fire arbeidsområder

Bekkeåpning: Oslo Elveforum vil arbeide for at lukkede elver og bekker blir åpnet. Et mål er også å få til oppvandring av sjøørret/laks i samtlige elver, inkludert Hovinbekken og Alna, samt at menneskeskapte vandringshindre skal såvidt mulig fjernes innen 2020.

Forvaltning av den blågrønne strukturen: At vi innen 2020 får juridisk bindende forvaltningsplaner for alle levende vassdrag, slik det finnes for Østensjøvannet.

Tilgjengelighet: Oslo Elveforum vil at elver og bekker gjøres tilgjengelig for byens innbyggere ved forsiktig rydding, opparbeidelse og vedlikeholdelse av turstier. Hensynet til biologisk mangfold skal vurderes i alle turstiprosjekter. Det skal være skiltet interessant informasjon om historie og natur.

Mobilisering: Vårt arbeid retter seg mot byens befolkning, særlig barn og unge, gjennom prosjektet Blågrønn hovedstadsaksjon/Levende vassdrag og ordningen med elveadopsjon for skoleklasser.